

Risale-i Nur gözüyle ölüm

İnsan için dünya hayatının bitmesi, yeni bir hayatın başlamasının adı olan ölüm hakikati Risale-i Nur'da çok geniş yer almıştır.

Her konuda olduğu gibi, ölüm konusunda da en mükemmel izah ve tarifi Üstad Bediüzzaman Hazretleri Risale-i Nur yoluyla ortaya koymuştur. Evet, gerçek manada "Mevtin (ölümün) muammasını ve tılsımını Risale-i Nur ile o açmış, o dehşetli yüzün altında ehl-i imana çok ünsiyetli, sürurlu, nurlu bir hakikat keşfedip ispat etmiş"¹

Hem "Risale-i Nur, mevti o aldatici, fani hayata karşı çıkarıp lezzet ve ziynetini zirüzeber eder. Ve der ve ispat eder ki: 'Mevt, ehl-i dalalet için idam-ı ebedidir. Ve o dehşetli darağacından kurtaran ve mevti mübarek bir terhis tezkeresine çeviren yalnız Kur'an ve imandır. İşte bunun içindir ki, bu hakikat-ı muazzama-i mevkiye (büyük ölüm hakikati), Risale-i Nur'da gayet mühim ve geniş bir mevki almış."² Ölümün mahiyetini ve gerçek yüzünü gösteren Üstad Bediüzzaman Hazretleri, insanın asli vatanı olan Cennete ve saadet-i hayatiyeye gidişi ancak ölüm yoluyla, kabirden geçmesiyle olacağını belirterek; ölümün asıl siması olan nuraniliğini ve sevimliliğini nazarlara gösterip ehl-i imanı rahatlatmıştır.

"Herkesi korkutan, en korkunç tevehhüm edilen ölümün yüzüne baktım. Nur-i Kur'an ile gördüm ki, ölümün peçesi gerçi karanlık, siyah, çirkin ise de, fakat mü'min için asıl siması nuranidir, güzeldir gördüm."³ Evet "ölüm, sureten görüldüğü gibi dehşetli değil. Çok risalelerde gayet kat'i, şeksiz, şüphesiz bir surette, Kur'an-ı Hâkimin verdiği nurla ispat etmişiz ki, ehl-i iman için ölüm, vazife-i hayat külfetinden bir terhistir. Hem dünya meydanındaki imtihanda, talim ve talimat olan ubudiyetten bir paydostur. Hem öteki âleme gitmiş yüzde doksan dokuz ahabap ve akrabasına kavuşmak için bir vesiledir. Hem hakiki vatanına ve ebedi makam-ı saadetine girmeye bir vasıta. Zindan-ı dünyadan, bostan-ı cinana bir davettir. Hem Halık-ı Rahim'in fazlından, kendi hizmetine mukabil ahz-ı ücret etmeye bir nöbettir. Madem ölümün mahiyeti hakikat noktasında budur; ona dehşetli bakmak değil, bilakis rahmet ve saadetin bir mukaddimesi nazarıyla bakmak gerektir."⁴

Üstad Bediüzzaman Hazretleri başka bir ifadesinde de ölüm için şunları söylüyor; "Sizlere müjde! Mevt idam değil, hiçlik değil, fena değil, inkıraz değil, sönmek değil, firak-ı ebedi değil, adem (yokluk) değil, tesadüf değil, failsiz bir in'idam değil; belki (bilakis), bir Fail-i Hakim-i Rahim tarafından bir terhistir, bir tebdil-i mekândır, saadet-i ebediyeye tarafına, vatan-ı aslilerine bir sevkıyattır, yüzde doksan dokuz ahababın mecmâi olan âlem-i berzaha bir visal kapısıdır."⁵ "Kabir ise zulümatlı bir kuyu ağzı değil, nuraniyetli âlemlerin kapısıdır. Dünya ise, bütün şaşasıyla, ahirete nispeten bir zindan hükmündedir. Elbette, zindan-ı dünyadan bostan-ı cinana çıkmak ve müz'ic dağdağa-i hayat-ı cismaniyeden âlem-i

rahata ve meydan-ı tayeran-ı ervaha (ruhların uçtuğu meydan) geçmek ve mahlûkatın sıkıntılı gürültüsünden sıyrılıp huzur-u Rahmana gitmek, bin can ile arzu edilir bir seyahattir, belki bir saadettir.”6

“Ölümün hayat gibi mahlûk ve hem bir nimet”7 olduğunu beyan eden Üstad Bediüzzaman Hazretleri, “ihtiyarlık gibi, şerait-i hayatiyeyi ağırlaştırıran birçok esbap vardır ki mevte hayatın pek fevkinde nimet olarak gösterir. Hem musibetzedelere ve intihara sevkeden belalarla müptela olanlar için de ayn-ı nimet ve rahmettir.”8

“Zahiren bir inhilal (çözülme, dağılma) ve bir intifa (sönme) görüldüğü halde, hakikatte, insan için hayat-ı bakiyeye unvan ve mukaddeme ve mebde (başlangıç) olan ölüm, ehl-i iman olan insanlar için büyük kazançlara vesile olmaktadır.

Evet, ölümü fikren yaşamak, yani ölmeden evvel ölmek, yani lezzetleri tahrip edip acılaştırıran ölümü çok zikretmekle; ubudiyetin ruhu olan ihlâs kazanılır. Nefsin desiselerinden ve riyadan kurtulunup, dünyanın ve insanın fani olduğu idrak edilir; bu sayede insan; hubb-u dünyadan kurtulur, ahiretine ciddi çalışır, “ahiretini dünyaya feda etmez, hayat-ı ebediyesini hayat-ı dünyeviye için bozmaz, malayani şeylerle ömrünü telef etmez, kendini misafir telakki edip misafirhane sahibinin emirlerine göre hareket ederek, kabir kapısını kendi hakkında saadet-i ebediyeye çevirir.”9

Dünya hayatını noktalamak yani ölümü cismen yaşamak ise; meşakkatli dünya hayatından kurtulmanın, eskimiş yuvası olan cismini toprak altında bırakıp berzah âleminde seyahat etmenin, bütün dost ve sevgililere kavuşmanın, cennete girmenin, saadet-i ebediyeyi yaşamının, sultanlar sultanı olan Allah’ın huzuruna çıkmanın ve rü’yet-i cemalini görmenin yoludur, vesilesidir.

Bu itibarla, ölümden korkmamak ve ölümü sevmek ve kabri nuraniyetli bir âleme açılan bir kapıya çevirmek ve saadet-i ebediyeye girmek için Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin şu Kur’ânî ifadelerindeki şümüllü manaları sindirmek gerekmektedir: “Akli başında olan insan, ne dünya umurundan kazandığına mesrur ve ne de kaybettiği şeye mahzun olmaz. Zira dünya durmuyor gidiyor. İnsan da beraber gidiyor. Sen de yolcusun. Bak ihtiyarlık şafağı kulaklarının üstünde tulu etmiştir. Başının yarısından fazlası beyaz kefene sarılmış. Vücudunda tavattun etmeye niyet eden hastalıklar, ölümün keşif kollarıdır. Maahaza, ebedi ömrün önündedir. O ömr-i bakide göreceğin rahat ve lezzet, ancak bu fani ömürde sa’y ve çalışmalarına bağlıdır. Senin o ömr-i bakiden hiç haberin yok. Ölüm sekeratı uyandırmadan evvel, uyan!”10 “Sen burada misafirsin ve buradan da diğer bir yere gideceksin. Misafir olan kimse, beraberce getiremediği bir şeye kalbini bağlamaz. Bu menzilden ayrıldığı gibi, bu şehirden de çıkacaksın. Öyle ise, aziz olarak çıkmaya çalış. Vücudunu Mucid’ine feda et; mukabilinde büyük bir fiyat alacaksın.”11

“Her nefis ölümü tadacaktır”12 ayetinin külliyetinde, herkesin hakiki saadet ve lezzet olan kabrin arkası için çalışarak, güzel bir ölüm yaşaması için tam bir iman-ı kâmil kazanıp, hüsn-ü hatimeye mazhar olması temennisiyle...

Dipnotlar:

1-Sikke-i Tastik-ı Gaybi 123

2-Age. 124

3-Lem’alar 519

4-Age.480

5-Mektubat 381,

6-Sözler 331,

7-Mektubat 18,

8-age. 20, 9-Age.119,

10-Mesnevi-i Nuriye 210,

11-Age. 191,

12-Âl-i İmran Suresi 185. âyet